

**Euroopan unionin
neuvosto**

**Bryssel, 1. lokakuuta 2019
(OR. en)**

12418/19

**EF 279
ECOFIN 820
CRIMORG 128
DROIPEN 142**

ILMOITUS

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Komission epävirallinen asiakirja direktiivissä (EU) 2015/849 tarkoitettujen suuririskisten kolmansien maiden tarkemman yksilöimismenettelyn keskeisistä tekijöistä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena edellä mainittu komission epävirallinen asiakirja 10. lokakuuta 2019 kokoontuvaa neuvoston (ECOFIN) istuntoa varten.

Epävirallinen asiakirja

direktiivissä (EU) 2015/849 tarkoitettujen suuririskisten kolmansien maiden tarkemman yksilöimismenettelyn keskeisistä tekijöistä

Komissio on rahanpesunvastaisen direktiivin mukaisesti velvollinen yksilöimään suuririskiset kolmannet maat, joiden kansallisissa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmissä on strategisia puutteita, sen varmistamiseksi, että ilmoitusvelvolliset soveltavat asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskevia toimenpiteitä liiketoimissa tai liikesuhteissa kyseisten kolmansien maiden kanssa. Euroopan parlamentin ja neuvoston heinäkuussa 2018 hyväksymällä viidennellä rahanpesunvastaisella direktiivillä tiukennettiin suuririskisten kolmansien maiden yksilöintiperusteita rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) vahvistamia perusteita pidemmälle, etenkin tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien tietojen osalta.

Koska neuvosto ilmaisi 7. maaliskuuta 2019 vastustavansa komission 13. helmikuuta 2019 antamaa delegoitua asetusta suuririskisten kolmansien maiden yksilöimisestä, ja ottaen huomioon Euroopan parlamentin 14. maaliskuuta 2019 antaman päätöslauselman¹, komissio on tehnyt näissä oikeudellisissa puitteissa työtä vastatakseen neuvoston esittämiin huolenaiheisiin, jotka liittyvät menettelyn läpinäkyvyyteen ja tarpeeseen kannustaa kolmansia maita ja kunnioittaa niiden oikeutta tulla kuulluiksi. Komissio on myös yhteydessä Euroopan parlamenttiin, joka on korostanut EU:n itsenäisen luettelointiprosessin tärkeyttä.

Keskeiset uudet tekijät suuririskisten kolmansien maiden tarkemmassa yksilöimismenettelyssä ovat: i) EU:n ja FATF:n luettelointiprosessien vuorovaikutus, ii) tehostettu yhteistyö kolmansien maiden kanssa ja iii) jäsenvaltioiden asiantuntijoiden tarkempi kuuleminen.

¹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2019-0216&format=XML&language=FI>

i) **EU:n ja rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) vuorovaikutus** tarkoittaa sitä, että pääsääntöisesti EU kirjaa luettelonsa FATF:n luettelossa olevat kolmannet maat. Jos FATF poistaa luettelostaan maita, komissio arvioi, ovatko FATF:n toimintasuunnitelmat luettelosta poistamiseksi riittävän kattavia myös EU:n luettelosta poistamiseksi. EU täydentäisi FATF:n toimintasuunnitelmaa ainoastaan tarvittaessa erityisvaatimuksilla viitaten EU:n erityisiin lisäehtoihin tai olosuhteisiin, kuten uhkatasoon, joka kohdistuu kolmannesta maasta juuri EU:hun, tai tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskeviin avoimuusvaatimuksiin. Jos riskin aiheuttavat kolmannet maat eivät (vielä) ole FATF:n menettelyssä, komission/jäsenvaltioiden olisi tuotava ne esiin FATF:ssä ennen kuin harkitaan, että EU lisää ne itsenäisesti omaan luettelonsa.

ii) **Kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön** suhteen olisi noudatettava vaiheittaista toimintatapaa: 1) niitä kuullaan alustavista havainnoista; 2) laaditaan maakohtaiset "EU:n tavoitearvot" kunkin maan (alustavasti kartoitettujen) ongelmakohtien korjaamiseksi suhteessa rahanpesunvastaisessa direktiivissä asetettuihin kriteereihin; 3) pyritään saamaan kolmannet maat sitoutumaan tiettyjen korjaavien toimien toteuttamiseen ennen kuin maiden lisäämistä luetteloön harkitaan. Kolmansille maille annettaisiin 12 kuukautta aikaa ongelmakohtien korjaamiseen. Luetteloön lisääminen tapahtuisi vasta sitten, jos kyseinen maa ei saavuta kaikkia tavoitearvoja tai täytä kaikkia sitoumuksia. Vasta siinä tapauksessa ongelmakohtat katsottaisiin rahanpesunvastaisessa direktiivissä tarkoitetuiksi strategisiksi puutteiksi. Jos kyseiset maat kieltäytyvät yhteistyöstä (eli kieltäytyvät ilmaisemasta sitoumusta) tai eivät saavuta tavoitearvoja sovituksessa ajassa, komissio lisäisi ne luetteloön. Jos kyseessä on erityisen suuri riski, jota on lievitettävä, komissio varaisi myös mahdollisuuden edetä välittömästi strategisten puutteiden viralliseen toteamiseen rahanpesunvastaisen direktiivin perusteella ja sen myötä maan lisäämiseen luetteloön.

iii) **Jäsenvaltioiden asiantuntijoita kuullaan prosessin kaikissa vaiheissa** kolmansien maiden järjestelmien arvioimisesta, korjaavien toimenpiteiden määrittelemisestä, siitä, miten kolmannet maat ovat saavuttaneet "EU:n tavoitearvot", sekä delegoidun asetuksen laatimisesta. Kuuleminen kattaa tietyt jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset (lainvalvonta, tiedustelupalvelut, rahanpesun selvittelykeskukset).